

CAPITALA VĂZUTĂ PRIN PRISMA PROGRAMELOR DE ANIMAȚIE

*Claudia TRICOLICI,
bibliotecar principal, Departamentul „Memoria Chișinăului”*

Abstract

The paper is about the library activities dedicated to the our city, Chisinau, held between 4-14 of December 2015 at the B.P. Hasdeu Municipal Library. The author presents the variety of cultural activities, traditional and electronic, aiming the promotion and valorification of cultural heritage, highlights the implication of personalities from Chisinau: writers, actors, historians, phisicians etc. in city's life.

Keyword: *Chișinău, The “B.P. Hasdeu” Municipal Library, Decade “Our city”, cultural activities, personalities, promotion of cultural heritage.*

* * *

Sărbătorirea Zilei / Hramului orașului Chișinău a devenit deja tradiție și chiar una dintre sărbătorile îndrăgite ale chișinăuienilor.

Din 1991 și pînă în 2000, Chișinăul își sărbătorea Ziua orașului în a doua duminică a lunii octombrie, iar sărbătoarea se numea și „Hram”. Însă hramul unei localități este dictat de hramul (numele sfîntului) bisericii sale. În 2001, a doua duminică din luna octombrie a fost ziua de 14 octombrie, cînd în Republica Moldova, conform calendarului bisericesc de stil vechi se sărbătorește Acoperămîntul Maicii Domnului. Astfel, din anul 2001 ziua de 14 octombrie a rămas să fie zi de Hram la Chișinău.

Anual, în prima jumătate a lunii octombrie la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” se desfășoară o serie de activități culturale consacrate Zilei orașului / Hramului orașului. Din anul 2009, la inițiativa Departamentului „Memoria Chișinăului” (pe atunci

CID „Chișinău”), s-a decis de a unifica și a sistematiza aceste activități în cadrul unei decade – Decada *Orașul meu*, prin elaborarea unui plan unic al manifestărilor culturale, al cărui scop principal rezidă în promovarea, valorificarea și concentrarea activităților consacrate orașului Chișinău.

În acest fel, în fiecare an, în perioada 4-14 octombrie, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” se organizează Decada *Orașul meu*.

În anul 2015, al șaptelea an consecutiv, Biblioteca Municipală s-a implicat activ în desfășurarea Decadei *Orașul meu*, organizînd un spectru impresionant de acțiuni culturale. Multitudinea de activități prilejuite de acest eveniment s-a axat pe informații despre trecutul și prezentul Chișinăului, fapte interesante din istoria capitalei, personalități marcante, aniversate în anul 2015, instituții aniversare, monumente arhitecturale etc.

Constatăm că pe parcursul Decadei *Orașul meu* majoritatea activităților desfășurate au avut un impact impunător, în total fiind organizate **256** de activități, la care au participat **6306** persoane, vizitînd biblioteca în această perioadă **45 969** de chișinăuieni.

E de menționat că, în perioada Decadei *Orașul meu*, filialele din rețeaua BM au avut ca invitați circa **45 de personalități chișinăuiene din diverse domenii:** cultură, literatură, artă, medicină, istorie, academicieni ș.a. Vom aminti doar o parte din numele celor care au participat la activitățile organizate: Tudor Țopa, Emilian Galaicu-Păun, Mihail Gh. Cibotaru – scriitori; Gheorghe Ghidirim – academician,

savant, chirurg; Ion Melniciuc – conf. univ., dr. în filologie; Iurie Colesnic – scriitor, istoric literar; Vasile Iovu – naist, Artist al Poporului, Savelie Cojocar – compozitor, interpret; Anton Moraru – dr. hab. în științe istorice; Boris Găină – savant, specialist în domeniul oenologiei, academician; Ludmila Ețco – dr. hab. în medicină (Biblioteca Centrală); Anatol Eremia – lingvist, dr. habilitat în filologie; Claudia Partole și Mihai Vâlcu, scriitori; Veronica Postolache, prof. univ.; Vera Crăciun, scriitoare din Galați (Filiala „Ovidius”); Marian Stârcea – compozitor (Filiala „L. Rebreanu”); Iurie Colesnic – scriitor, istoric literar; Olga Buisoioc și Mariana Bulicanu – soliste la Opera Națională (CAIE); Anatol Petrencu și Ion Negrei, dr. în istorie; Arcadie Suceveanu, scriitor, președinte al Uniunii Scriitorilor din RM (Filiala de Arte „Tudor Arghezi”); Nina Slutu-Soroceanu, scriitoare (Filiala „A. Mickiewicz”); Em. Galaicu-Păun, Claudia Partole, Dumitru Crudu, Teo Chiriac, Nicolae Spătaru, scriitori; Ivan Pilchin, traducător, prof. univ., Zina Bivol, poetă (Filiala „O. Ghibu”); Eugen Oserdciuk, președintele Societății Ucrainene a Artiștilor Plastici din RM „Renaștere” (Filiala „L. Ukrainka”); Liuba-Drăgoștița Bujor, scriitoare (Filiala Traian); Eugen Brik, președintele Asociației „lu-

daica” (filialele „H. Botev” și „I. Mangher”). În aceeași ordine de idei se încadrează și **spectacolele literar-muzicale** *Maria Bieșu – eternul cântec al lui Dumnezeu*; *Port în suflet dor de Țară*; *Odă orașului meu* (CAIE); *Mă-nchin ție, Chișinău* (Filiala Traian); *Poezii și cântece despre Chișinău* (Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”); *Oraș frumos ca din poveste* (Filiala N. Titulescu); *Orașul meu – mîndria mea* (Filiala de Arte „Tudor Arghezi”); *Город мой ты песня и легенда* (Filiala M. Costin); *Образ Кишинева в творчестве бардов*; *Мой белый город* (Filiala „I. Mangher”).

Diverse teme referitoare la originea, istoria și cultura orașului Chișinău, contribuția personalităților care au promovat valorile culturale și arhitecturale ale orașului, precum și contribuția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în valorificarea și promovarea patrimoniului chișinăuian au fost abordate în cadrul **Zilelor de informare, de discuții / dezbateri**, organizat în filialele BM. Aceleași teme au fost puse în discuție în diverse reviste bibliografice: *Cu ei se mîndrește Chișinăul*; *Chișinău – oraș cu istorie, oraș cu viitor*; *Chișinău – file de istorie, file de destine* (Biblioteca Centrală); *Scriitori din sectorul Buiucani „pe raftul bibliotecii”* (Filiala „Alba Iulia”); *O soprană fără de egal: 80 de ani de la nașterea Mariei Bieșu* (Filia-

la Codru); *Chișinăul în file de carte* (Filiala „Ovidius”); *Scriitori aniversari în anul 2015* (Filiala „Transilvania”); *Contemporanii noștri – oameni celebri ai Chișinăului* (Filiala A. Russo); *С Кушиневоm в сердце; Кушинеv – каким мы его помним...* (Filiala „L. Ukraina”), precum și reviste bibliografice virtuale *Despre Chișinău cu dragoste și dăruire* (CAIE); *Personalități chișinăuiene în bibliografii* (Filiala „Ștefan cel Mare și Sfint”).

Expozițiile tradiționale de carte au pus în valoare patrimoniul nostru local, promovând cărțile despre Chișinău din fondurile BM. Pentru a ilustra subiectele promovate vă prezentăm câteva titluri: *Chișinău – file de istorie, file de destine; Cu ei se mîndrește Chișinăul: personalități chișinăuiene; Instituții chișinăuiene de succes; Publicațiile BM „B.P. Hasdeu”* (Biblioteca Centrală); *Personalități chișinăuiene în bio-bibliografii* (Departamentul „Memoria Chișinăului”); *Chișinău, orașul meu: celebrități chișinăuiene* (Filiala „Alba Iulia”); *În ritm de dans cu Vladimir Curbet – 85 de ani de la naștere; Primadona Operei Naționale – Maria Bieșu* (Filiala de Arte „Tudor Arghezi”); *Chișinău – orașul meu* (Filiala V. Bielinski); *Iurie Colesnic – o personalitate care onorează Chișinăul; Chișinăul: trecut și prezent* (Filiala „O. Ghibu”); *Chișinău – orașul meu, al*

tău, al tuturor!; Iurie Colesnic – în căutarea trecutului nostru istoric (CAIE); *Din frumusețile monumentale și peisagistice ale Chișinăului* (Filiala „Maramureș”); *Chișinău, Chișinău, tu ești leagănul visului meu; Soprana Maria Bieșu „priveghetoarea” Operei Naționale din Chișinău* (Filiala „Ovidius”); *Chișinăul printre file de cărți* (Filiala „Tîrgoviște”); *Chișinău – fereastră deschisă spre Europa* (Filiala „Tîrgu-Mureș”); *„Laudă ție, străbun Chișinăul!”* (Filiala N. Titulescu); *Chișinău – orașul copilăriei* (Filiala Traian); *Chișinăul meu și al tău; Personalități chișinăuiene aniversare* (Filiala „Transilvania”); *Chișinăul în inima noastră* (Filiala M. Drăgan); *В городе моем, моя судьба; Мой город юный, город древний* (Filiala „H. Botev”).

De un real succes s-au bucurat cărțile cercetătorului Iurie Colesnic, consacrate capitalei, precum și alte scrieri dedicate orașului: *Chișinăul din amintire* (filialele „Transilvania”, „Tîrgoviște”), *Chișinăul și chișinăuienii* (filialele „Transilvania”, „Maramureș”, „Tîrgu-Mureș”, „Tîrgoviște” Codru, Traian), *Chișinăul din inima noastră* (filialele „Tîrgu-Mureș”, „Transilvania”, „Maramureș”, M. Costin, A. Russo, Codru, Traian), *Chișinăul nostru necunoscut* (CAIE), *Chișinăul ascuns sau o încercare de resuscitare a memoriei unui oraș* de Lică Sainciuc (fi-

lialele „O. Ghibu”, de Arte „Tudor Arghezi”, V. Bielinski), *Chișinăul în literatură* (filialele „Transilvania”, „Tîrgu-Mureș”, V. Bielinski, de Arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca Centrală, CAIE, N. Titulescu), care au fost prezentate cititorilor pe perioada Decadei *Orașul meu*.

Pentru a trezi interesul cititorilor față de valorile istorice și culturale ale capitalei, în biblioteci au mai fost organizate diverse activități cognitive: **ringuri intelectuale** – *De ce iubesc Chișinăul?* (Filiala „Transilvania”); *Chișinău, orașul meu natal* (Filiala „A. Donici”); *Chișinău, moșteniri arhitecturale* (Filiala „A. Mickiewicz”); *Chișinăul în întrebări și răspunsuri* (Filiala „Ștefan cel Mare și Sfînt”); *Люби и знай свой город* (Filiala M. Costin); *Descoperă Chișinăul* (Filiala N. Titulescu); *Chișinău – orașul copilăriei* (Filiala Traian); *Этот город мой и твой...* (Filiala „L. Ukrainka”); *Любимый с детства город* (Filiala „H. Botev”); *Обичам те, мой милу град* (Filiala „H. Botev”); *Где эта улица, где этот дом?...* (Filiala A. Russo); concursuri în diferite formule, cum ar fi **concursul inedit** numit **BiblioCityQuest** (Filiala „A. Mickiewicz”); **concursuri de eseuri** – *Chișinău, orașul cu oameni de seamă* (Filiala „Alba Iulia”); *Chișinău – oraș de vis* (Filiala V. Bielinski); *Poezii și eseuri despre Chișinău* (Filiala

„Ștefan cel Mare și Sfînt”); *Gînduri despre Chișinău* (Filiala „N. Titulescu”); *Împreună facem capitala mai curată* (Filiala Traian); *Обичам те, мой милу град* (Filiala „H. Botev”); **concursuri de desene** – *Toamna în orașul meu* (Filiala „M. Ciachir”); *Chișinău, orașul meu* (filialele „L. Rebreanu”, A. Russo); *Chișinăul copiilor* (Filiala „Tîrgoviște”); *Sunt fericit, am Chișinăul meu* (Filiala N. Titulescu); *Chișinăul – orașul tău și al meu* (Filiala „Transilvania”) și **concursul de postere** – *Orașul Chișinău* (Filiala „A. Mickiewicz”).

În unele filiale ale BM au fost utilizate și alte metode de promovare a Chișinăului, cum ar fi organizarea atelierelor de creație: de **handmade** – *Confecționarea unei brățări cu simbolică Chișinăului*: membrii atelierului „Miracol” (Filiala „Ovidius”); *Un buchet pentru orașul meu* (Filiala Tîrgoviște); de **origami** – *Ornamentăm orașul nostru Chișinău* (Filiala „I. Mangher”); de **ceramică și desen** – *Chișinău, orașul meu natal* (Filiala „I. Mangher”).

Departamentul „Memoria Chișinăului”, avînd în fondul său colecții speciale: *Chișinăul în suvenire*; *Chișinăul în filatelie*; *Chișinău – colecție de plicuri și cărți poștale*, a organizat **expoziții speciale de exponate** cu același generic, care au fost prezentate și în filialele BM.

Utilizatorii bibliotecii au contribuit și ei la valorificarea patrimoniului cultural prin: **expoziții de pictură** – *Solista fără pereche* – Maria Bieșu, realizate de pictorița Iuliana Slutu (Filiala „O. Ghibu”); *Oraș natal – tezaur sfânt* (Filiala „A. Donici”); *Iubitul meu oraș* (Filiala „M. Lomonosov”); *Chișinăul în expresia artistică a tinerilor*: set de lucrări grafice realizate în tehnică combinată – acuarelă, cariocă, creion de ceară de Elena Bocancea, elevă a Colegiului de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală” din Chișinău (Filiala de Arte „Tudor Arghezi”); **expoziții de fotografii** – *Chișinău – mon amour*, fotograf Iurie Răileanu (Biblioteca Centrală); *Город. Улицы. Люди*: lucrările clubului „Luceafărul” (Filiala „M. Lomonosov”), și **expoziții de lucrări manuale** – *Cu drag pentru orașul meu* (Filiala „Ovidius”).

Activitățile organizate pe parcursul Decadei au fost acompaniate de **prezentări de proiecții slide-show, prezentări video, povești digitale** transmise într-o manieră creativă, însoțite de sunet și imagine: *Chișinăul vechi & Chișinăul modern*; *Chișinău – oraș frumos*; *Retro-Chișinău* (Biblioteca Centrală); *Călătorii virtuale prin orașul drag*; *Chișinăul în muzică* (CAIE); *(Re) Cunoaște Chișinăul* (Filiala „A. Mickiewicz”); *Muzeele orașului Chișinău* (Filiala M. Dră-

gan); *Chișinăul juridic în imagini* (BPD); *File din istoria clădirii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* (Filiala „Alba Iulia”); *Roza Spîr – arhitect* (Filiala „I. Mangher”); *Chișinău, oraș de vis* (Filiala „A. Mickiewicz”).

Și colaboratorii Departamentului „Memoria Chișinăului” s-au implicat în Decada *Orașul meu*, publicînd pe **blogul Chișinău, orașul meu** impresii ale cetățenilor străini, date aniversare, eseuri despre Chișinău. Blogul *Chișinău, orașul meu*, administrat de Departamentul „Memoria Chișinăului”, atrage mulți utilizatori virtuali din țară și de peste hotare și este un suport informațional important pentru desfășurarea decadei, fiind folosit de filialele BM în activitățile dedicate Chișinăului.

Blogurile filialelor, de asemenea, au fost pline de informații interesante și captivante (54 de postări): *Chișinăul „ascuns” în rafturile bibliotecilor*; *File din istoria Chișinăului* (Filiala „Alba Iulia”); *Orașul Chișinău în timpul Primului Război Mondial*; *Chișinăul în expresia artistică a tinerilor* (Filiala de Arte „Tudor Arghezi”); *Chișinăul cultural*; *Chișinăul – oraș istoric din inima noastră* (Filiala „O. Ghibu”); *Legende minunate din Basarabia*; *Decada orașului meu în plină desfășurare*; *Chișinău, oraș cîntat și apreciat*; *Iurie Colesnic – timp și istorie*; *Maria Bieșu*

– *eternul cîntec al lui Dumnezeu* (CAIE); *Знаменитосту Кишинева* (Filiala M. Costin); *Oraș scăldat de primăveri, / Străbun cobzare Chișinău* (Filiala „Ovidius”); *Orașul meu – izvor de inspirație* (Filiala A. Russo); *Juriști chișinăuieni – jubiliari ai anului 2015* (BPD); *O lume fericită...* (Filiala „L. Rebreanu”); *Noi cărți despre adevărați patrioți ai neamului; Chișinău din amintire; Cititorii și Emil Galaicu-Păun la „șezătoarea” de întrebări și răspunsuri* (Biblioteca Centrală).

Desfășurarea Decadei *Orașul meu* a fost menționată și în **sursele mass-media** de Larisa Arsenie (Grimalschi) de la CAIE la emisiunile: *Dor de izvor și Expres muzical*; de Filiala „Alba Iulia” la emisiunea radiofonică *Ora copiilor*, *Radio Moldova 1* și de voluntarul de la Filiala „Ovidius” Ana Ostașevschi, studentă la UST, Facultatea Filologie, cu articolul *O vizită pe timp de ploaie*, publicat în ziarul *Jurnal de Chișinău*.

Analizînd activitățile prezentate de biblioteci pe parcursul Decadei *Orașul meu*, constatăm faptul că filialele BM au

folosit diverse forme atît tradiționale, cît și electronice de promovare și valorificare a patrimoniului cultural și istoric al capitalei. Este lăudabil faptul că pe an ce trece, la activitățile organizate și desfășurate în perioada Decadei *Orașul meu*, participă tot mai multe personalități marcante chișinăuiene, copiii avînd posibilitatea de a se familiariza cu experiența de viață și profesională a acestora, precum și de contribuția lor adusă la păstrarea identității și memoriei culturale a orașului.

Impactul Decadei *Orașul meu*:

- promovarea patrimoniului cultural și istoric al orașului;
- diversificarea numărului de activități culturale și a metodelor de promovare prin utilizarea tehnologiilor informaționale;
- participarea și implicarea activă a personalităților chișinăuiene;
- atragerea și înregistrarea noilor utilizatori.

УКРАИНЦЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА В БИБЛИОГРАФИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Людмила БАРБЭ,
заведующая Филиалом им. Л. Украинки

Abstract

The article is about the publication of *Lesia Ukrainka Branch*, structured on the principle of personalia, with elements of bibliography. The publication will include a biography of Ukrainian personalities, which live in the Republic of Moldova.

The content will reflect the scientific achievements of the Ukrainians from the Republic of Moldova, theirs educational, literary

activities, the contribution of the Ukrainians in development of the theatre and music in the Republic of Moldova. The reference book will include materials about scientists, educators, painters, composers, writers and artists who have left their trace on the development of the Republic of Moldova, who wrote their pages in the cultural heritage.

Keywords: ethnic Ukrainians of the Republic of Moldova, scientific activity of the